

Kerstmuis

Gedurende mijn jonge jaren woonde ik in een buitenwijk van Utrecht. Onze buurman was een dominee van strenge gereformeerde gezindte. Iedere zondag werd ik gewekt door orgelklanken en vroom gezang van zijn gezin dat zich in de voorkamer verzameld had. Ik had die kamer nog nooit van binnen gezien, want het contact met ons, katholieken, werd tot het minimum beperkt.

Op een kerstavond ging de deurbel. Bernhard, de zoon van de dominee, stond op de stoep met een verhit gezicht. Hij smeekte me of ik hem kon helpen om een muis te vangen, die hun salon onveilig maakte. De nood moest wel groot zijn om zo'n verzoek tot mij te richten. Op kerstavond nog wel.

Toen ik binnen kwam, bevond de voorkamer zich al in tamelijk ongeordende staat. Stoelen stonden schots en scheef door de pogingen van Bernhard om de muis in zijn eentje te vangen. De andere gezinsleden hadden zich verschanst in de eetkamer achter de gesloten schuifdeuren. Het corpus delicti zou zich nu schuil houden onder de grote, grijze bank. We schoven met moeite het zware meubel van de muur. Inderdaad, in het hoekje van de kamer zat een piepkleine, grijsbruine muis. Bij het zien van het bange beestje sloop er twijfel in mijn hart. Ik kon zo'n lief zacht muisje toch niet doden?

Voorzichtig slopen wij naderbij, maar de muis rende opeens in de richting van het dressoir. Zijn vluchtroute liep vlak langs de schuifdeur en alle gezinsleden deinsden achteruit toen het ondiep voorbij schoot. Tineke, de jongste dochter, sprong gillend op een stoel. De paniek onder de familie werkte niet op mijn lachspieren. Integendeel, ik beschouwde het nu toch als mijn plicht om hen van deze kerstplaag te verlossen en repte mij naar het dressoir. Even later zat ik oog in oog met de zwarte kraaltjes van het muisje. Die rende opnieuw voor zijn leven, dwars door de kamer. Ik gaf een mep in zijn richting, maar of het raak was? Hoe het ook zij, de muis verdween pardoos in het orgel, bij de pedalen. Dit was onze kans. We stelden ons strategisch op aan weerskanten van het instrument en wachtten geduldig tot de muis tevoorschijn zou komen. Die liet zich echter niet meer zien en na een kwartier gaven we het maar op.

Alvorens naar mijn eigen kerstboom terug te keren hielp ik Bernhard bij het herstellen van de ruimtelijke ordening in de salon. Bij de buitendeur trok de dominee zijn beurs en drukte me een gulden in mijn hand. Een gulden maar liefst, tien maal mijn wekelijkse zakgeld! Ik stond er bedremmeld naar te kijken. Het voelde als een onverdiende beloning.

Thuis vertelde ik mijn avontuur in kleuren en geuren. Iedereen moest lachen tot ik met enige schroom over de gulden sprak. Mijn vader keek bedenkelijk, maar zei niets. Later begreep ik dat de dominee zo de zondige aanwezigheid van een katholiek in zijn huis had afgekocht.

Van die kerstmuis is overigens nooit meer iets vernomen.

Eef Arnolds

De tekst is eerder verschenen in het tijdschrift Jonas 77. 2004.